

Утвърдил: .....
(проф. дфн Амелия Личева)
Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Факултет по славянски филологии
Специалност:

Бакалавърска програма: БЕЛИ

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	1	5

 Теория на литературата

Преподавател: проф. д.ф.н. Амелия Личева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	45
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		45
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	15
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		105
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		3
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	25%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	25%
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50%

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът представлява въвеждане в основните литературоведски идеи и понятия, които да послужат като база при по-нататъшното обучение на бъдещите филолози. В стегнат вид той запознава с класическото литературознание, с представите за това какво е литературата, как се променя литературното мислене във времето, за какви жанрове говорим, какво влагаме, когато използваме понятия като автор и читател. Съществен дял от курса са заниманията със съвременно литературознание, както и с тропи, фигури и стихознание. На семинарните занятия се работи с конкретни литературоведски текстове от автори, представители на школи като структурализма, Женевската школа, деконструкцията, семиотиката, рецептивната естетика и читателското литературознание.

Предварителни изисквания:

На семинарните занятия се работи с предварително прочетени текстове. За курсовата работа се изисква прочитането на един роман от съвременен автор.

Очаквани резултати:

Ориентиране в проблематиката на литературната теория
 Усвояване на базисни знания и литературоведски понятия
 Придобиване на умения за анализ на художествен текст

Учебно съдържание

Тема	Лекции:	Брой часове
1	Литературата като мимезис	2
2	Разпадане на теорията за подражанието	2
3	Литературна история и литературна традиция	2
4	Литературна критика. Анализи и рецензии	2
5	Що е литература. Езикът на литература	2

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

6	Тропи и фигури. Стихознание	2
7	Родово деление на литературата. Жанрови теории	2
8	Роман и разказ. Драматически и лирически видове	2
9	Руски формализъм	2
10	Френски структурализъм	2
11	Деконструкция и семиотика. Умберто Еко	2
12	Рецептивна естетика и читателско литературознание	2
13	Психоанализа	2
14	Женевска школа и феминизъм	2
15	Културни изследвания	2
16	Историята днес. История и литература.	3
17	Литература и наука. Литературата и другите изкуства.	3
18	Литературознанието след постмодернизма.	3
19	Трансхуманизъм.	3
20	История на българското литературознание.	3

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Литературата като мимезис
2	Разпадане на теорията за подражанието
3	Литературна история и литературна традиция
4.	Литературна критика. Анализи и рецензии
5	Що е литература. Езикът на литература
6.	Тропи и фигури. Стихознание
7.	Родово деление на литературата. Жанрови теории
8	Роман и разказ. Драматически и лирически видове
9	Руски формализъм
10	Френски структурализъм
11	Деконструкция и семиотика. Умберто Еко
12	Рецептивна естетика и читателско литературознание
13	Психоанализа
14	Женевска школа и феминизъм
15	Културни изследвания
16.	Историята днес. История и литература.
17	Литература и наука. Литературата и другите изкуства.
18	Литературознанието след постмодернизма.
19	Трансхуманизъм.
20	История на българското литературознание.

Библиография

От автора на програмата

Панчева, Евгения, Личева, Амелия, Янакиева, Миряна, Теория на литературата, Новият век, изд. „Колибри“, С., 2019

Панчева, Евгения, Личева, Амелия, Янакиева, Миряна, „Теория на литературата“, изд. „Колибри“, С., 2007.

Личева, Амелия, „Политики на днешното“, изд. „Сиела“, С., 2010.

Обща

Игълтън, Тери, Теория на литературата, Университетско издателство, С., 2000.

Фаулър, Роджър, Речник на съвременните литературни термини, изд. „Наука и изкуство“, С., 1993.

Филипова, София, Речник по стихознание, ИК „Петър Берон“, С., 2010.

Дария Карапеткова, „За РReвода“, изд. „Колибри“, С., 2016

.

Допълнителна

Аристотел, За поетическото изкуство, прев. Ал. Ничев, София: Софи-Р, 1993

Ауербах, Ерих, „Белегът на Одисей”, В: Традиция. Литература. Действителност., съст. Богдан Богданов, София: Наука и изкуство, 1984

Барт, Ролан, Разделението на езиците, съст. и прев. Ст. Атанасов, София: Наука и изкуство, 1995.

Барт, Ролан, Смъртта на автора,
<http://www.litclub.com/library/kritika/bart/dead.html>

Барт, Ролан, Въображението на знака, София: Народна култура, 1991.

Бахтин, Михаил, „Епос и роман”, В: Въпроси на литературата и естетиката, София: Народна култура, 1983.

Боало, Поетическото изкуство, прев. П. Симов, София: Наука и изкуство, 1983.

Гадамер, Ханс-Георг, Истина и метод, прев. Д. Денков, София: Наука и изкуство, 1997.

Еко, У., „Семиотика и философия на езика”, С., 1993.

Еко, У., „Интерпретация и свръхинтерпретация”, С., 1997.

Георгиев, Никола, Анализ на лирическата творба, София: Просвета, 1994.

Георгиев, Никола, Тревожно литературознание, С., 2006.

Георгиев, Никола, Учител по литература ли? Не съм от тях, София: Просвета, 2010.

де Ман, Пол, Алгоритми на четенето, прев. Д. Камбуров, София: КХ, 2001.

де Ман, Пол, „Съпротивата срещу теорията”, прев. Р. Маргаритова, В: сп. Литературна мисъл, 3/1994, с.60-76.

Дерида, Жак, Писмеността и различието, прев. Т. Батулева, София: Наука и изкуство, 1998.

Женет, Жерар, Фигури, прев. М.Янакиева, София: Фигура, 2001, с.68-87

Лесинг, Г.Е., Лаокоон или за границите на живописата и поезията, прев. И. Атанасов, София: Наука и изкуство, 1978.

Маргиналното в/на литературата, Съст. Рая Кунчева, София: Боян Пенев, 2012.

„Не съм от тях”. Канонът на различието. Сборник в чест на 70-годишнината на проф.д-р Никола Георгиев, София: Университетско издателство „Св.Климент Охридски”, 2009

Платон, Държавата, В: Диалози, т.3, София, 1988

Стайнър, Питър, Руският формализъм, С., 1995.

Тодоров, Цветан, Постика на прозата, прев. Албена Стамболова, София: ЛИК, 2004

Тодоров, Цветан, Въведение във фантастичната литература, прев. К. Кавалджиев, София: СемаРШ, 2009

Фройд, З. Естетика, изкуство, литература, София, 1991, с. 501-528

Шкловски, Виктор, „Изкуството като похват”, прев. Д. Чавдарова, В: ОПОЯЗ, Шумен, Унив.издателство „Константин Преславски”, 1996.

Янакиев, Мирослав, Българско стихознание, София, 1960.

Дата: 25.06.2025 г.

Съставил:

проф.
д.ф.н. Амелия Личева

Учебната програма е приета с протокол № 7 на ФС на ФСлФ от 8.07.2025 г.